

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה דף ד of מסכת שבועות
Some of the topics we will learn about include.

A continuation in

מתניתין לא רבי ישמעאל ולא רבי עקיבא

The apparent contradiction between our Mishnah and the opinions of רבי ישמעאל and רבי עקיבא regarding

שבועות ביטוי

חייב בלשעבר

Whether one brings a קרבן עולה ויורד even for שבועות regarding the past, such as, אכלתי ולא אכלתי

And regarding

ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

Whether one brings a קרבן עולה ויורד if he forgot that this was טמא or the המקדש בית המקדש even though he knew that he was קדשים

B The Gemara's first approach that the Mishnah refers to

כולהו לחיובא

למלקות

All the cases of ארבע שהן שתיים refer to one who committed the transgression במזיד, intentionally, for which he gets Malkos and the Mishnah is רבי ישמעאל רבי

And the Gemara's second approach that the Mishnah refers to

כולהו לחיובא

לקרבן

All the cases of ארבע שהן שתיים refer to one who committed the transgression בשוגג for which he brings a Korban and the Mishnah is רבי עקיבא and רבי ישמעאל רבי who holds like both

ריבוי ומיעוט

כלל ופרט

When the Torah uses both general and specific terms to describe the necessary items for a Halachah, there is a מחלוקת which of the following two approaches to take:

1.

ריבוי ומיעוט וריבוי

A series of inclusionary and exclusionary terms, which ultimately includes everything except specific items, because it is interpreted in the following manner:

ריבוי, the first exclusionary term would include everything; therefore,

מיעוט, the exclusionary terms LIMIT the כלל, and serves to exclude anything that is not similar to the specific examples; therefore,

ריבוי, the final inclusionary term reaffirms the earlier כלל, and teaches that everything IS included, and the מיעוט only excluded specific items.

2.

כלל ופרט וכלל

A series of general and specific terms, which ultimately includes anything similar to the specified items, because it is interpreted in the following manner:

כלל, the first general term would include everything; therefore, פרט, the specific terms EXPLAIN the כלל as including only the פרט, excluding everything else; and therefore,

כלל, the final general term serves to include only items that are reasonably similar to the פרט.

A

מתניתין
לא רבי ישמעאל
ולא רבי עקיבא

שבועות ביטוי
חייב בלשעבר

ידיעות הטומאה
חייב על העלם מקדש

B

כולהו לחיובא
למלקות

כולהו לחיובא
לקרבן

ריבוי ומיעוט
כלל ופרט

1 So, let's review ...

The Gemara in the previous Daf asked

מני מתניתין

לא רבי ישמעאל ולא רבי עקיבא

Our Mishnah apparently contradicts the opinions of both רבי ישמעאל and רבי עקיבא, because our Mishnah holds regarding

שבועות ביטוי

חייב בלשעבר

One brings a קרבן עולה ויורד even for שבועות regarding the past, such as,

אכלתי ולא אכלתי

While רבי ישמעאל holds

אינו חייב אלא על העתיד לבוא

One brings a קרבן עולה ויורד only for שבועות regarding the future, such as,

אוכל ולא אוכל

But not for שבועות regarding the past, such as, אכלתי ולא אכלתי

And

Our Mishnah holds regarding

ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

One brings a קרבן עולה ויורד if he only forgot that this was קדשים or the המקדש, even though he knew that he was טמא;

While רבי עקיבא holds

על העלם טומאה הוא חייב

ואינו חייב על העלם מקדש

One brings a קרבן עולה ויורד only if he forgot that he was טמא, but not if he only forgot that this was קדשים or the המקדש

And the Gemara explained that the Mishnah refers to

כולהו לחיובא

למלקות

All the cases of ארבע שהן שתיים refer to one who committed the transgression במזיד, intentionally, for which he is חייב מלקות, and the Mishnah concurs with רבי ישמעאל, because

וכי לא מחייב רבי ישמעאל לשעבר קרבן

אבל מלקות חיובי מחייב

קרבן עולה ויורד only from a שבועה לשעבר רבי ישמעאל if it was בשוגג, but he does get מלקות if it was במזיד.

=====

1

מני מתניתין

לא רבי ישמעאל – ולא רבי עקיבא

Our Mishnah apparently does not concur with רבי עקיבא nor with רבי ישמעאל,

Because regarding

שבועות ביטוי

Our Mishnah holds

חייב

בלשעבר

One brings a קרבן עולה ויורד even for שבועות regarding the past, such as,

אכלתי ולא אכלתי

While רבי ישמעאל holds

אינו חייב

אלא על העתיד

One brings a קרבן עולה ויורד only for שבועות regarding the future, such as,

אוכל ולא אוכל

But not regarding the past, such as,

אאכלתי ולא אאכלתי

And regarding

ידיעות הטומאה

Our Mishnah holds

חייב

על העלם מקדש

One brings a קרבן עולה ויורד if he forgot that what he ate was קדשים

or that where he entered was part of the המקדש, even though he knew that he was טמא;

While רבי עקיבא holds

חייב

על העלם טומאה

ואינו חייב על העלם מקדש

One brings a קרבן עולה ויורד if he forgot that he was טמא,

but not if he only forgot that this was קדשים or the המקדש?

The Mishnah refers to

כולהו לחיובא

למלקות

All the cases of ארבע שהן שתיים refer to one who committed the transgression במזיד, intentionally, for which he is חייב מלקות, and the Mishnah concurs with רבי ישמעאל,

because

וכי לא מחייב רבי ישמעאל

לשעבר קרבן

אבל מלקות חיובי מחייב

שבועה לשעבר רבי ישמעאל only from a קרבן עולה ויורד if it was בשוגג, but he does get Malkos if it was במזיד.

2 The Gemara continues to explain that regarding

מראות נגעים

מאי מלקות איכא

In the case of נגעים, Malkos would apply

בקוצץ בהרתו

If one removes a נגע, because the Pasuk states

השמר בנגע צרעת

And

כל מקום שנאמר השמר, פן, ואל

אינו אלא לא תעשה

And regarding

יציאות שבת

מאי מלקות איכא

In the case of הוצאה, carrying on Shabbos, Malkos would apply, because

לאו שניתן לאזהרת מיתה ב"ד

לוקין עליו

If the עדים warned him only for מלקות, but not for מיתה;

מיטה רבי ישמעאל holds in יג דף יג מסכת מכות that one gets Malkos,

because a לאו that was given to warn against incurring

מלקות and מיתה was intended for both.

=====

2

מראות נגעים

מאי מלקות איכא

In the case of נגעים, Malkos would apply

בקוצץ בהרתו

If one removes a נגע,

because the Pasuk states

השמר בנגע צרעת

כל מקום שנאמר השמר, פן, ואל
אינו אלא לא תעשה

יציאות שבת

מאי מלקות איכא

In the case of הוצאה, carrying on Shabbos,
Malkos would apply, because

לאו שניתן לאזהרת מיתה ב"ד

לוקין עליו

If the עדים warned him only for מלקות,
but not for מיתה;

holds רבי ישמעאל

that one gets Malkos, because a לאו that was given
to warn against incurring
מיתה and מלקות was intended for both.

3 The Gemara questions the entire explanation of כולה לחיובא למלקות
Because the terminology of the Mishnah is all in terms of שוגג?

Therefore, רב יוסף offers a second explanation of our Mishnah:

לעולם כולה לחיובא לקרבן

All the cases of שוגג refer to a case of שוגג, for which he brings a Korban; and

רבי היא

ונסיב לה אליבא דתנאי

The Mishnah is the opinion of רבי who holds like both רבי רבי עקיבא and רבי ישמעאל, as follows:

Regarding

ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

כרבי ישמעאל

And regarding

שבועות

חייב בלשעבר

כרבי עקיבא

And the Gemara brings proof to רב יוסף as follows:

1.

רבי holds like רבי ישמעאל that

ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

As we see in the following Braisa that discusses the source for

מנין שאינו חייב אלא על

שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף

והעלם בינתים

One is liable for a קרבן עולה ויורד only if he knew of both קודש ומקדש and טומאה before and after he committed the עבירה, but he forgot in the interim while he committed the עבירה;

Because the Pasuk states

... ונעלם ממנו והוא טמא ואשם

ונעלם ממנו והוא ידע ואשם

3 The Gemara questions the entire explanation of כולה לחיובא למלקות
Because the terminology of the Mishnah is all in terms of שוגג?

The Gemara questions the entire explanation of

כולה לחיובא למלקות

Because the terminology of the Mishnah is all in terms of שוגג?

רב יוסף

offers a second explanation of our Mishnah:

לעולם כולה לחיובא לקרבן

All the cases of שוגג refer to a case of שוגג, for which he brings a Korban; and

רבי היא

ונסיב לה אליבא דתנאי

The Mishnah is the opinion of רבי who holds like both רבי ישמעאל and רבי עקיבא, as follows:

And regarding שבועות

חייב בלשעבר

כרבי עקיבא

Regarding ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

כרבי ישמעאל

רבי ישמעאל holds like רבי

ידיעות הטומאה

חייב על העלם מקדש

As we see in the following Braisa

מנין שאינו חייב אלא על שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם בינתים

One is liable for a קרבן עולה ויורד only if he knew of both טומאה and קודש ומקדש before and after he committed the עבירה, but he forgot in the interim while he committed the עבירה;

Because the Pasuk states

וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא וְאִשָּׁם... וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאִשָּׁם

4 ונעלם ונעלם שני פעמים
The word ונעלם is repeated twice.

And as Rashi explains;
The first ונעלם comes to teach
על העלם טומאה הוא חייב
ואינו חייב על העלם מקדש

And the second ונעלם comes to teach
שאינו חייב אלא על

שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף
והעלם ביניהם

Because

הטל 'והוא ידע' בין תרי ונעלם

ודרוש דלאחר שהיתה ידיעה ונעלם

The words והוא ידע are moved to before the second ונעלם
and teach that there was ידיעה בתחילה and then in the
interim there was a העלמה.

And certainly, there must be a second ידיעה בסוף afterward,
because otherwise, there would be no obligation for a
Korban.

4

עלפי רבי עקיבא

וּנְעָלַם וּנְעָלַם לְפָנֵי פְעֻמִּים

And as Rashi explains;

The first ונעלם comes to teach
על העלם טומאה הוא חייב
ואינו חייב על העלם מקדש

And the second ונעלם comes to teach

שאינו חייב אלא על שיש בה
ידיעה בתחלה וידיעה בסוף
והעלם ביניהם

Because

הטל 'והוא ידע' בין תרי ונעלם
ודרוש דלאחר שהיתה ידיעה ונעלם

The words ונעלם and ונעלם are moved to before the second ונעלם
and teach that there was ידיעה בתחילה and then
in the interim there was a העלמה.

And certainly, there must be a second ידיעה בסוף,
because otherwise, there would be no obligation
for a Korban.

5 רבי disagrees and says the source for

שאינו חייב אלא על
שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף
והעלם בינתים

Is not from

ונעלם ונעלם שני פעמים

Because it's not necessary, because

ונעלם

מכלל דידע

The first ונעלם already implies that he forgot that which he knew, which was a תחילה;

And the words ידע והוא teach that there also was a second

ידיעה בסוף;

הרי כאן שתי ידיעות

And therefore, רבי concludes that the second ונעלם teaches that

חייב על העלם טומאה

ועל העלם מקדש

And this a proof that רבי holds like רשמיאל.

2.

And רבי must also hold like רבי עקיבא that שבועות

חייב בלשעבר

Because רבי עקיבא holds this way because

דדריש ריבוי ומיעוטי

And since רבי also holds

דריש ריבוי ומיעוטי

He must also hold

חייב בלשעבר

5

disagrees and says the source for
שאינו חייב אלא על שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם בינתים

Is not from

**וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא וְאִשָּׁם...
וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאִשָּׁם
וְנִעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאִשָּׁם**

Because it's not necessary - because

And the words

**וְהוּא יָדַע
ידיעה בסוף**

הרי כאן שתי ידיעות

The word

**וְנִעְלַם
מכלל דידע**

The first ונעלם already implies that he forgot what he knew, which was a תחילה;

And therefore, רבי concludes that the second ונעלם teaches that

חייב על העלם טומאה ועל העלם מקדש

And this a proof that רבי holds like רשמיאל.

2

And רבי must also hold like רבי עקיבא that

שבועות

חייב בלשעבר

Because רבי עקיבא holds this way because

דדריש ריבוי ומיעוטי

And since רבי also holds

דריש ריבוי ומיעוטי

He must also hold בלשעבר

6 Let's explain:
When the Torah uses both general and specific terms to describe the necessary items for a Halachah, there is a מחלוקת which of the following two approaches to take:
1.
ריבוי ומיעוט וריבוי
A series of inclusionary and exclusionary terms, which ultimately includes everything except specific items, because it is interpreted in the following manner; ריבוי, the first inclusionary term would include everything; therefore, מיעוט, the exclusionary terms LIMIT the כלל, and serves to exclude anything that is not similar to the specific examples; therefore, ריבוי, the final inclusionary term reaffirms the earlier כלל, and teaches that everything IS included, and the מיעוט only excluded specific items.

6 Let's explain:
When the Torah uses both general and specific terms to describe the necessary items for a Halachah, there is a מחלוקת which of the following two approaches to take:

1

ריבוי ומיעוט וריבוי

A series of inclusionary and exclusionary terms, which ultimately includes everything except specific items, because it is interpreted in the following manner;

– ריבוי –

The final inclusionary term reaffirms the earlier כלל, and teaches that everything is included, and the מיעוט only excluded specific items.

– מיעוט –

The exclusionary terms limit the כלל, and serves to exclude anything that is not similar to the specific examples;

– ריבוי –

The first inclusionary term would include everything;

7

2.
 כלל ופרט וכלל
 A series of general and specific terms, which ultimately includes anything similar to the specified items, because it is interpreted in the following manner:
 כלל, the first general term would include everything; therefore,
 פרט, the specific terms EXPLAIN the כלל as including only the פרט, excluding everything else; and therefore,
 כלל, the final general term serves to include only items that are reasonably similar to the פרט.
 And as Rashi explains;
 Regarding שבועות, the Pasuk states
 או נפש כי תשבע לבטא בשפתיים
 להרע או להיטיב
 לכל אשר יבטא האדם בשבועה

The Pasuk begins with
 או נפש כי תשבע לבטא בשפתיים
 A ריבוי; which
 ריבה כל השבועות
 This includes all types of שבועות
 Then
 להרע או להיטיב
 A מיעוט; which
 מיעט את הריבוי
 ואינו חייב אלא דומיא למיעוט שיהא להבא כמותו
 This פרט minimizes the כלל that one is חייב only for a שבועה that are similar to the פרט, such as, להרע או להיטיב, which is regarding the future.
 Then the Pasuk concludes with
 לכל אשר יבטא האדם בשבועה
 Another ריבוי; which
 ריבה אפילו שלא כעין הפרט
 לשעבר
 The second כלל expands the first כלל that one is חייב even for a שבועה that is regarding the past, and the פרט excludes only something completely different, such as
 נשבע לבטל את המצוה
 One who makes a שבועה to neglect a Mitzvah.

However, according to the opinion of
 דרשי כללי ופרטי
 The פרט clarifies the כלל, and all other details are not in the first כלל;
 The Pasuk would be understood as follows;
 או נפש כי תשבע לבטא בשפתיים
 ריבה כל השבועות
 But then
 להרע או להיטיב
 אין בכלל אלא מה שבפרט
 The פרט clarified the כלל and includes only שבועות that are both להבא and והטבה
 Then
 לכל אשר יבטא האדם בשבועה
 ריבה אפילו כעין הפרט
 להבא
 The second כלל expands the first כלל that one is חייב only for a שבועה that is similar to the פרט even though it is not לשעבר and the פרט excludes a שבועה that is לשעבר.
 =====

7

כלל ופרט וכלל

A series of general and specific terms, which ultimately includes anything similar to the specified items, because it is interpreted in the following manner:

- כלל -	- פרט -	- כלל -
The final general term serves to include items that are reasonably similar to the פרט.	The specific terms explain the כלל as פרט, including only the פרט, excluding everything else;	The first general term would include everything;

And as Rashi explains;
 Regarding שבועות,
 the Pasuk states

ריבוי ריבה כל השבועות All types of שבועות	או נפש כי תשבע לבטא בשפתיים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבועה	מיעוט מיעט את הריבוי ואינו חייב אלא דומיא למיעוט שיהא להבא כמותו
---	---	--

ריבוי
ריבה אפילו שלא כעין הפרט לשעבר
 The second כלל expands the first כלל that one is חייב even for a שבועה that is regarding the past, and the פרט excludes only something completely different, such as
 נשבע לבטל את המצוה
 One who makes a שבועה to neglect a Mitzvah.

However, according to the opinion of
 דרשי כללי ופרטי
 The פרט clarifies the כלל,
 and all other details are not in the first כלל;

ריבה כל השבועות	או נפש כי תשבע לבטא בשפתיים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבועה	אין בכלל אלא מה שבפרט שבועות that are both להבא and להטבה ריבה אפילו כעין הפרט
-----------------	---	--

The second כלל expands the first כלל that one is חייב only for a שבועה that is similar to the פרט even though it is not לשעבר and the פרט excludes a שבועה that is לשעבר.

8 The Gemara first brings proof that

רבי דריש ריבוי ומיעוטי

Because רבי says

בכל פודין בכור אדם

חוץ מן השטרות

One can redeem his first-born son with all items even

עבדים, servants, and קרקעות, land, except for שטרות, a loan document, because

דריש ריבוי ומיעוטי

While the חכמים say

בכל פודין בכור אדם

חוץ מעבדים ושטרות וקרקעות

One cannot redeem his first-born son with עבדים, nor with קרקעות, and nor with שטרות, because

דרשי כללי ופרטי

8

The Gemara first brings proof that רבי

דריש ריבוי ומיעוטי

While the חכמים say

**בכל פודין בכור אדם
חוץ מעבדים ושטרות
וקרקעות**

*One cannot redeem his
first-born son with עבדים,
nor with קרקעות,
and nor with שטרות,
because*

דרשי כללי ופרטי

Because רבי says

**בכל פודין
בכור אדם
חוץ מן השטרות**

*One can redeem his
first-born son with all items
even עבדים, and קרקעות,
except for שטרות,
because*

דריש ריבוי ומיעוטי

But then the Gemara brings a counter proof that

רבי דריש כללי ופרטי

Because רבי says

**מה מרצע מיוחד של מתכת
אף כל של מתכת**

*If an עבד עברי wants to stay on after the six years,
Bais Din bores a hole in his earlobe only with a utensil
made of metal but not made of wood,*

Because

דריש כללי ופרטי

9 But then the Gemara brings a counter proof that רבי דריש כללי ופרטי
 Because רבי says מזה מרצע מיוחד של מתכת אף כל של מתכת
 If an עבד עברי wants to stay on after the six years have expired, Bais Din bores a hole in his earlobe only with a utensil made of metal but not made of wood,
 Because דריש כללי ופרטי

Therefore, the Gemara concludes as follows;
 רבי כללי ופרטי דריש
 And regarding our Mishnah of שבועה לשעבר

אליבא דרבי עקיבא וליה לא סבירא ליה רבי taught עקיבא's opinion, but he holds otherwise.

And regarding בכל פודין רבי holds כל מקום שאתה מוצא שתי כללות הסמוכות זה לזה אין זה כלל ופרט אלא ריבה ומיעט
 Since the two כללות are near each other and the פרט is mentioned after them, this is not considered a כלל ופרט but rather a ריבה ומיעט.

While the חכמים hold כל מקום שאתה מוצא שתי כללות הסמוכות זה לזה הטל פרט ביניהן ודונם בכלל ופרט
 We consider the פרט as if it lies between the two כללות, and this is considered a כלל ופרט.

9

Therefore, the Gemara concludes as follows;
רבי כללי ופרטי דריש

Regarding our Mishnah
שבועה לשעבר

אליבא דרבי עקיבא וליה לא סבירא ליה
 רבי taught עקיבא's opinion, but he holds otherwise.

And regarding בכל פודין רבי holds

כל מקום שאתה מוצא שתי כללות הסמוכות זה לזה אין זה כלל ופרט אלא ריבה ומיעט

Since the two כללות are near each other and the פרט is mentioned after them, this is not considered a כלל ופרט but rather a ריבה ומיעט.

While the חכמים hold
כל מקום שאתה מוצא שתי כללות הסמוכות זה לזה הטל פרט ביניהן ודונם בכלל ופרט

We consider the פרט as if it lies between the two כללות, and this is considered a כלל ופרט.